

Thema 5 Visserij

HIER DOEN WE HET VOOR!

Een economisch vitale visserij is onlosmakelijk verbonden met een rijke Waddenzee. Een visserij die de schelpdiervoorraden wijs benut, oog heeft voor gezonde bodemstructuren, ongestoorde gebieden respecteert en een gezonde vis- en garnalenstand nastreeft via haar beheer. In het bereiken van het perspectief van de Rijke Waddenzee speelt de visserij aldus een cruciale rol. Een inzet op de realisatie van de visserijconvenanten en -akkoorden blijft daarom onontbeerlijk. Daarbij wordt een economisch vitale visserij als een onlosmakelijk deel gezien van de rijke Waddenzee. Daarbij werken we ook aan een sector die goed georganiseerd is en in staat is om medeverantwoordelijkheid te nemen voor het visserijbeheer in een gezonde Waddenzee.

In [deze video](#) spreekt PRW'er Ronald Lanfers met Addy Risseeuw de voorzitter van het Waddenzeevisserij Platform over een voortdurende inzet voor een duurzame visserij in de Waddenzee.

Om dit doel te bereiken werkten we in 2021 aan:

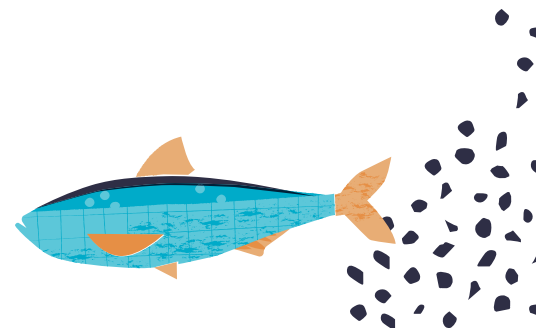
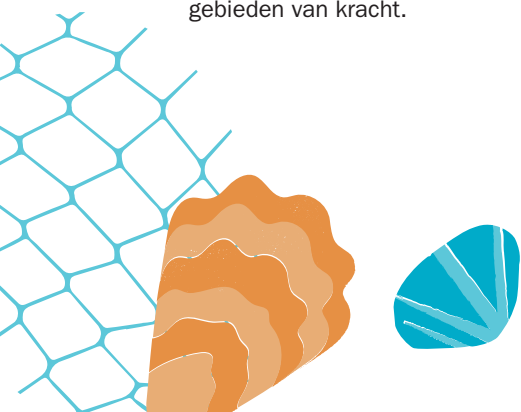
Uitvoering visserijconvenanten en -akkoorden

Op verzoek van de opdrachtgevers blijft PRW als verbindende partij de onafhankelijke secretariaten van de verschillende akkoorden verzorgen. Ook ziet PRW toe op het bereiken van de afgesproken doelen en jaagt waar nodig de innovatie aan. Het gaat hierbij om het mosselconvenant, het garnalenconvenant, het handkokkelakkoord en het oesterakkoord.

Dit hebben we gedaan

Met steun van het Waddenfonds en het ministerie van LNV kwam de tenderregeling garnalenvisserij tot stand: 19 van de 89 garnalenvissers beëindigden hun activiteiten. Daardoor kan ruim 8500 hectare sublitoraal gebied in de Waddenzee worden gesloten voor de garnalenvisserij en ruimte krijgen voor ecologisch herstel. Tegelijkertijd biedt de regeling de overblijvende vissers meer perspectief. In 2022 worden nog enkele bezwaren van individuele vissers verwacht wat de nodige aandacht vraagt. Met deze afspraak realiseerden wij een groot deel van de VisWad afspraken. In 2022 volgt overleg over het vervolg.

Medio 2021 legden we na twee jaar onderhandelen ook de nieuwe afspraken van het Mosselconvenant vast in een addendum. Met hierin belangrijke afspraken ten aanzien van de stapsgewijze sluiting van de mosselzaadgebieden in 2022 (50%) en 2026 (65%) en het navenant opschalen van de ruimte van de mosselzaadinvasieinstallaties (MZI's). Ook is gestart met plannen voor de kweek op de Noordzee, als eerste in de voordelta. Ondertussen geven LNV en de PO Mosselcultuur uitvoering aan de afspraken. CWN begint met hulp van PRW in 2022 met de uitwerking van natuurmaatregelen en de ontwikkeling van een nieuw ecologisch dashboard. In 2021 is de optimalisatie van de kweekpercelen ook afgerond en daarmee sluitingsstap 3 (circa 38%) van de mosselzaadgebieden van kracht.

In 2021 kregen de oesterrapers de nodige aandacht. De inbedding van twee extra bedrijven, op advies van de rechter, bij de bestaande 12 rapers bleek lastig. Het gebrek aan fysieke ruimte en onderling verschillende visies op de inhoud van duurzaam rapen van oesters leidde tot veel afstemmingsoverleg en onderhandeling. De oplossing is uiteindelijk een verbinding in één raapplan, waarbij de rapers wel in twee groepen zijn verdeeld. Eén vertegenwoordigd door de Nederlandse Vissersbond en één door NetVISwerk die ieder over een eigen Wnb vergunning beschikken. PRW stelde in 2020 en 2021 een visserijcoördinator aan die als verbinding en aanspreekpunt fungeert. Vanaf 2022 financieren de rapers deze coördinator zelf. Na de goede afspraken over vangsthoeveelheden en exclusieve gebieden rest nog de zoektocht naar financiering van het begeleidende onderzoek. Ook de controle en handhaving van gemaakte afspraken vraagt nog de nodige aandacht.

De handmatige kokkelvisserij kende een mager jaar door de geringe bestandsomvang van de kokkels. Onderzoek naar een mogelijk effect van de geconcentreerde visserij in de winterperiode toonde weinig tot geen effect van het huidige regime. Aangezwengeld door de CWN blijft nog wel de vraag of een aanpassing van het huidige regime op dit punt nodig is. Partijen zullen zich ook in 2022 op een constructieve wijze over deze en andere fenomenen, zoals de zomersterfte van kokkels, buigen.

Dit hebben we in 2021 bereikt

- Bescherming van ruim 8.500 hectare onderwaternatuur en perspectief voor de 70 blijvende garnalenvissers en zicht op nieuwe vormen van beheer (sturen op visuren).
- Nieuwe afspraken en uitvoeringsprogramma Mosselconvenant tot en met 2029. Daarbij is sluitingsstap 3 in 2021 ook gerealiseerd.
- Oesterrapen op basis van een gemeenschappelijk raapplan met afspraken over monitoring en onderzoek met het oog op de tussentijdse evaluatie in 2024.

"IT KEALLE SWIER, MAR BY EINTSJEBESLUT IS IT SLAGGE. (HET IS EEN MOEIZAAM PROCES GEWEEST, MAAR UITEINDELIJK HEBBEN WE HET VOOR ELKAAR GEKREGEN)."

– Klaas Fokkinga, gedeputeerde Provincie Fryslân (voorzitter bestuurlijk overleg oesterrapen)

Kansen verdere verduurzaming Waddenvisserij

Het toekomstperspectief 2050 voor de visserij staat nog niet vast. Een vergaande verandering kan worden gerealiseerd door een economisch vitale sector die werkt aan een visserij die zo veel als mogelijk vrij van de bodem vist, zonder of met geringe bijvangst en een vangstniveau of intensiteit waarbij alleen het 'surplus' van de doelsoorten wordt geoogst. Vissoorten die onder druk staan worden niet bevestigd. Dat vereist een sprong in denken en in techniek. De uitdaging wordt nog groter als daarnaast de ambitie is om de regionale betekenis van de visserij op sociaal en economisch gebied te behouden of te versterken. Daarvoor zet het programma in op een kennisplatform, regionaal duurzaam (economisch) medegebruik, benutting nieuwe kansen op het gebied van aquacultuur en een gemeenschappelijke visie.

Dit hebben we gedaan

Het Uitvoeringsprogramma bij de Agenda van het Waddengebied benoemt dat het Waddenzee Visserij Platform samen met de natuurorganisaties wil werken aan een gezamenlijke toekomstvisie voor de gehele Waddenzee visserij. Juridische verwickelingen in het Mosseldossier zorgen voor stremming van dit proces. Zodra partijen aangeven er klaar voor te zijn wil PRW dit faciliteren.

PRW gaf opvolging aan een actie vanuit het Wadlab; kijken of er een nieuwe keten kan worden ontwikkeld rondom de vers ingevroren wadgarnaal. We keken naar vangst via vaste vistuigen en of de smaak onderscheidend is. De verkenning van mogelijkheden voor het verbreden van het perspectief voor vaste vistuigvissers kreeg een nieuwe impuls, maar dit leidde nog niet tot concrete resultaten. Bij de verkenning naar mogelijkheden voor Mariene Aquacultuur werkte PRW in samenwerking met Stichting Zilte Zone aan een natuurschets voor Polder Wassenaar. Ook kijken we naar geschikte locaties voor Mariene aquacultuur op basis van fysieke parameters en vond er een marktanalyse naar Mariene Aquacultuur plaats.

Dit hebben we in 2021 bereikt

- Vangst van garnalen met fuiken is mogelijk maar geven beperkte vangsthoeveelheden. Vissen met ankerkuilen blijkt veel attractiever (persoonlijke mededeling ZK 74). Diep gevroren garnalen zijn na koken lastig te pellen. Rauw zijn ze wel onderscheidend.
- Draagvlak voor herinrichting van Polder Wassenaar inclusief open verbinding met de Waddenzee.
- Marktverkenning voor Mariene Aquacultuur.

"RAUW ETEN VAN ONGEKOOKTE NET ONTDOOIDE GARNAAL HEEFT WELLICHT KANS BIJ NIEUWE DOELGROEP."

– Annette van Ruitenburg, culinair journalist

